

Arbeidsliste for Psykologforeningens nye sentralstyre

UDEMOKRATISK Det er udemokratiske tendenser i måten Psykologforeningen er organisert på, mener Arne Holen i dette debattinnlegget. På dette bildet stemmer delegater på foreningens landsmøte i november i fjor. Foto: Psykologforeningen

Den gammeldagse måten å drive Psykologforeningen på skaper avstand, illojalitet og styrker pampe-imaget til foreningen sentralt. Det er derfor helt nødvendig med endringer.

TEKST

Arne Holen

PUBLISERT 3. januar 2017

PSYKOLOGFORENINGEN

LANDSMØTET 2016 er overstått, og i januar 2017 samles det nye sentralstyret for et tre dagers seminar der de begynner arbeidet med å planlegge den neste landsmøte-perioden. I løpet av disse tre årene må Psykologforeningen endre seg.

Manglende informasjon

Psykologforeningen tilbyr ingen enkel inngang til informasjon om den politiske ledelsens og sekretariatets gjøren og laden. Rett nok kan foreningens medlemmer logge seg inn på foreningens hjemmeside og se på gamle møtereferater. Men sakspapirene

som legges ut *før* møter, er vanligvis tynne, og finner man at det skal behandles saker av interesse, kan man lese at saksvedlegg ettersendes, deles ut i møtet, eller lignende. Åpner man referatet *fra* møtet, er fortsatt ikke vedleggene å finne – akkurat som de obligatoriske referatene ikke finnes: Kun tre referater fra vårsemesterets møter i sentralstyret er tilgjengelige, de andre møtene finnes det ikke referat fra. Slik har det vært i mange år. Heller ikke Testpolitisk utvalg, som jeg selv sitter i, har noen god tradisjon for referat: Siste referat herfra er datert 11. februar 2016. Dette står i sterk kontrast til informasjonsstrategien vår sittende president fulgte da han ble valgt som president første gang. Da tok det ikke mange minutter fra han var valgt til nettsiden hans var oppdatert.

«Er det medlemmene og de tillitsvalgte som er til for sekretariatet, eller er det sekretariatet som er til for medlemmene og de tillitsvalgte?»

Etter at Psykologtidsskriftet endret kurs og kuttet ut «foreningsstoff», har ikke foreningen klart å opparbeide en god informasjonsflyt til det jevne medlem. Et eksempel: Vi har hatt fire streiker med visepresident Rune Frøyland som leder av Akademikerne Helse, og jeg vil hevde de alle har vært nødvendige og en suksess. Men medlemmene i helseforetakene vet ikke om eller når lønnsoppgjøret for 2016 blir effektivt. En slik mangel på informasjonsflyt kan ikke foreningen være bekjent av.

Valg og gjenvalg

Valgkomiteen utpekte nylig det nye sentralstyret. Hvem utpeker valgkomiteen? Dagens ordning er at avdankede sentralstyremedlemmer kommer inn i valgkomiteen. Hele prosessen knyttet til valg på Landsmøtet fremstår som relativt lukket. Hva skjedde i 2016, da innstillingen fra valgkomiteen ble fremskyndet til å bli presentert i juni før lederkonferansen, og ikke i september, som er formell prosedyre og etablert praksis? Var grunnen at man ønsket å kvele en debatt om valg av visepresident? Eller var det andre årsaker?

Foreningen bør også spørre seg hvor mange perioder man både bør og kan sitte i sentralstyret og være president i foreningen. De senere årene har en håndfull kvinnelige visepresidenter blitt byttet ut på rekke og rad, både under og utenfor Landsmøtet. Hva er valgkomiteens videre plan? I Legeforeningen velger de hele bølgeballetten en gang i året.

Heller ikke oppnevning av medlemmer til råd og utvalg preges av innsyn. I første kvartal 2017 begynner dette arbeidet, og selv om alle kan foreslå kandidater, vet vi lite om hvordan ting foregår etter at forslagene kommer inn og frem til sentralstyret vedtar kandidatene. Er det noen kjente og relevante kriterier for utvelgelse? Hvem er det som

velger mellom «jevne» kandidater? Er det sekretariatet eller tillitsvalgte som gjør vurderingene? Så vidt jeg vet, skal jeg selv fortsette i TPU og i fondsstyret.

Manglende kontroll

Psykologforeningen har landsmøte hvert tredje år, og det er her medlemmene og lokalavdelingene «vedtar» budsjetter for de neste tre årene. Det gir liten grad av kontroll, for ved Landsmøtet tre år senere, er det ingen som verken husker eller spør hva som har skjedd med pengene. Budsjettets vekst er alltid «nøkternt», og det uforutsette overskuddet disponeres av sentralstyret i treårsperioden. Sekretariatet er snart dobbelt så stort som for 10 år siden. Et eksempel på en dårlig beslutning var når man sist gang ikke lyste ut stillingen som fagsjef, men besatte den ved intern overføring. Dårlig økonomi var begrunnelsen. Psykologforeningen og den som ble tilsatt, hadde antagelig stått seg på en ryddig prosess med ekstern utlysning, der det viktigste er at denne type stillinger bør besettes av den som er best kvalifisert blant flere søkere.

Vi finner også en demokratisk lausunge i Psykologforeningen som kalles Lederkonferansen. Denne holdes hvert år og gir et inntrykk av medbestemmelse og informasjonsflyt. Men det gjøres ingen vedtak, og det skrives ikke noe formelt referat. Det gjør at medbestemmelsene er fraværende og informasjonsflyten er begrenset. Jeg vil hevde at i 2016 fikk også Lederkonferansen en ny funksjon: satellitt-møte til landsmøte-valget. Siden innstillingen fra valgkomiteen ble fremskyndet med flere måneder, ble lederkonferansen et sted der de fleste viktige tillitsvalgte og fremtidige landsmøtedelegater for første gang kunne diskutere valget. Lufta gikk ut av ballongen.

For noen år siden ble disse udemokratiske tendensene ytterligere utvidet. Det ble introdusert et eget møte for lederne av lokallagene. Jeg var med på de første møtene som leder i lokallaget i Akershus. Disse møtene har den samme uformelle formen som lederkonferansen, bare i mindre skala. Hele formatet er udemokratisk fordi sakspapirene bestod av (mange) slides på veggen og ikke noe referat.

Manglende legitimitet

Den offentlige diskusjonen om statusen til de som har studert i utlandet og søker norsk autorisasjon som psykolog, forteller også sitt om manglende bakkekontakt sentralt i foreningen. Helt uavhengig av realitetene i saken viser diskusjonene både på ulike Facebook-grupper og andre steder at det er liten lojalitet til foreningen og lav profesjonsbevissthet hos mange vanlige psykologer. Det haglet i ukesvis med ukvemsord og mishagsytringer mot foreningen, og det virker som det er ganske mange psykologer som ikke har særlig mye til overs for hvordan ting gjøres i Psykologforeningen.

Sekretariat og tillitsvalgte

I Psykologforeningen har de sekretariatsansatte for mye makt. I mange sammenhenger oppfører de seg som om de har samme rolle som medlemmer som er tillitsvalgte. Vi kan

se det i møter der ansatte er med på diskusjonene og fører an. Videre at de anser egne argumenter og synspunkter for å ha samme vekt eller relevans som de som kommer fra tillitsvalgte. Utenfor Psykologforeningens egne møter kan vi se den samme skjevheten ved at ansatte agerer på vegne av foreningen og anser seg for å ha et naturlig mandat selv om det ikke er formelt forankret. I Norsk psykologforening må vi stille oss spørsmålet: Er det medlemmene og de tillitsvalgte som er til for sekretariatet, eller er det sekretariatet som er til for medlemmene og de tillitsvalgte?

Det må endring til. Den gammeldagse måten å drive foreningen på skaper avstand, illojalitet og styrker pampe-imaget til foreningen sentralt. Vi lever i en tid med økende avstand fra eliten og til vanlige folk. Så også i Psykologforeningen. Det er en farlig kurs.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 55, nummer 1, 2017, side 116-118

TEKST

Arne Holen, spesialist i klinisk nevropsykologi. Holen er medlem i Psykologforeningens testpolitiske utvalg, fondsstyret og valgkomiteen i Akershus lokalavdeling.